

לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלתר בן ר' טובי ז"ל ורעייתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה

שבת קודש פרשת וירא

Shabbos Parshas Vayera

ט"ו מר חשוון תשס"ה - October 27, 2007

הדלקת נרות שבת – 5:42 (Monsey, NY)	מנחה גדולה / שבת – 1:10
זמן קריאת שמע/מ"א – 9:16	שקיעה של יום השבת – 5:59
זמן קריאת שמע/הג"א – 10:00	צאת הכוכבים / מעריב – 6:49
סוף זמן התפילה / להג"א – 10:54	צאה"כ / לשיטת רבינו תם – 7:11

מאת הרב שלום פערל שליט"א
נ"נ בישיבת הגר"צ קושלבסקי

מאוצרותיו של המגיד

והוא יושב פתח האהל כחם היום וגו' (יה-א)

ונהנה אף שהפרנסה עלולה להביא לאמונה ב"כוחי ועוצם ידי וכו'". מאידך כשמתבוננים בכך שאחרי כל השתדלות האדם שחרש, וזרע, ואם לא יבוא מטר מן השמים, לשוא יהיה כל עמלו, זה מביא לאמונה בה' שהוא הנותן כח לעשות חיל. וזהו שאיתא (שבת ל"א): "אמונה, זה סדר זרעים", "שמאמין בחי העולמים שימטיר גשמים וזורע" (תוד"ה אמונות).

ולפי זה אפשר לבאר מה שאמר אברהם "יוקח נא מעט מים" שכוונתו: "התבוננו אם תוכלו להמטיר מעט מים מן השמים", "השענו תחת העץ" וכוונתו: "ובלא מים האם יצמח העץ. ומכאן תבינו שרק ה' מפרנס אתכם", ועל ידי כך: "ורחצו רגליכם", יתבטלו מחשבות ההבל מדעתכם ותאמינו בה'. (באר יוסף, כתב סופר).

ועפ"ז מפרש הכתב סופר דברי המדרש, שבזכות "השענו תחת העץ" זכו ישראל למצות סוכה, (ב"ר מ"ח, י) שזו מידה כנגד מידה. כי הישיבה בצל סכך משרישה בלבנו שכל חיינו אנו יושבים בצל ה', ושרק הוא מגן עלינו ודואג לכל צרכינו, ובשכר שפרסם אברהם אבינו זאת, זכה שיושרש דבר זה בלב בניו ע"י ישיבתם בסוכה.

ונהנה בזה שאברהם האיר לעולם באור האמונה, הוא דומה לשמש שמאירה. ועל פי זה מובן מדוע נאמר "כחום היום" ולא נאמר "בחום היום". שחום היום היינו חום השמש, והכוונה שאברהם דומה לשמש שמאירה. (וכע"ז כתב הכלי יקר).

נ"תח האהל: לראות אם יש עובר ושב ויכניסם בביתו. כחום היום: הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה וכו'. (רש"י) מקשה הכלי יקר, מדוע נאמר כחום היום, הלא מן הראוי לכתוב בחום היום: (יעו"ר ר"א"ס).

ונראה בהקדם, שאיתא בגמרא (סוטה י): "ויטע אשל בבאר שבע" (כ"א, ל"ג), אמר ריש לקיש, מלמד שעשה פרדס ונטע בו כל מיני מגדים להאכיל בהם האורחים. "ויקרא שם בשם ה' א-ל עולם", אמר ריש לקיש, אל תקרי ויקרא, אלא ויקריא. מלמד שהקריא אברהם שמו של ה' בפה כל עובר ושב. כיצד, לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו, אמר להם: וכי משלי אכלתם, משל א-ל עולם אכלתם, והם הודו ושבחו וברכו למי שאמר והיה העולם". נמצא ש"משל א-ל עולם אכלתם", זהו יסוד האמונה בה'- שברא, ומנהיג, ומפרנס עולמו. ומבואר מזה שאברהם פרסם האמונה בה' ע"י הכנסת אורחים.

ולהלן בפרשה (י"ח ד') נאמר: "יוקח נא מעט מים ורחצו רגליכם, והשענו תחת העץ". ומפרש רש"י, שרחץ רגליהם לפני שנכנסו לביתו, משום שחשש שהם ערביים שמשתחוים לאבק רגליהם, וא"כ האבק היא עבודה זרה שאסור להכניסה לביתו. ויש להבין איזו מין ע"ז היא זו, להשתחוות לאבק הרגליים: (יעו"ר של"ה)

ומבאר בספר שיר מעון, שאבק הרגליים מסמל הילוך מעיר לעיר ומארץ לארץ לצורכי הפרנסה. והשתחויה לאבק הרגליים משמעותה אמונה ב"כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה. (עקב")

A SERIES IN HALACHAH
LIVING A "TORAH" DAY

הלכה למעשה

Laws of Tzedakah - continued

Accepting and Giving Tzedakah to Non-Observant Jews

Introduction (to this and many other *halachos*) One who does *aveiros* (sins) constantly, is called by *Chazal* a "מומר" - "rebel." He is still a Jew in *halachah* and therefore if he marries a Jewish lady, it is a valid marriage. Yet, in some select areas of *halachah*, he gets certain stringencies like those of a non-Jew and forfeits certain rights that observant Jews have. There is also a concept in the *gemara* (1) of תינוק "A young child captured (and brought up) among Gentiles." Since this came about through no fault of his own, he maintains all the privileges of a Jew. Even though some *Rishonim* say that this leniency only applies to one who is literally taken away from his Jewish roots when he was young and never had a chance to observe *Torah* life, however, the **Rambam** (2) holds that any person that had a non-*Torah* education is also regarded as a non-observant Jewish brothers and sisters who never merited a *Torah*-true education. The *Acharonim* rule like this Rambam in many areas of *halachah* (3).

Accepting Tzedakah from a Non-Observant Jew It is permitted to accept charity from a מומר (rebel) who is not religious (4). The reason for not accepting charity from a non-Jew, as mentioned in last week's column, will not apply

(1) שבת סט. (2) פרק ה' הל' ממרים (3) שו"ע הרב הל' ריבית ע"ט (4) חתם סופר בבא בתרא ח. (5) או"ח קנ"ה יא' ע"ן ש"ד י"ד רנד (7) י"ד רנא (8) אגרות משה י"ד קמט

הוא היה אימר...

R' Elchonon Wasserman ZT"l HY"D would say:

"In bygone times, the leaders of the community were required to be endowed with *Torah* and Fear of Heaven, in addition to being wise. In the era before *Moshiach*, however, anyone who possesses an adequate amount of shamelessness can be crowned with the title '*Gadol*.' The greater the *chutzpah*, the more he will be considered reliable. Thus, the main prerequisite for being a leader is impudence."

R' Yonason Eibeschutz ZT"l would say:

"*Avrohom Avinu* compared himself to 'עפר ואפר' - 'dust and ashes'. Dust has no past but can point with pride to its future when seeds will be planted in it and it will yield fruit. Ashes have no future, but may be boastful of its past as a fiery flame which brought warmth to the world. In his great humility, *Avrohom* considered his past worthless like dust, and his future without any real value, just like ashes."

R' Yisroel Baal Shem Tov ZT"l would say:

"*Hashem's* love for every Jew is greater than the love of elderly parents for an only child born in their later years." **MAZEL TOV TO THE MANTEL AND BLONDER FAMILIES ON THE MARRIAGE OF THEIR CHILDREN YEHUDAH (UDI) AND SARALEH. MAY THEY BE ZOCHÉ TO BE BONEH A BAYIS NE'EMAN B'YISROEL.** TORAH TAVLIN IS AVAILABLE FREE OF CHARGE! TO SPONSOR/DEDICATE AN ISSUE, RECEIVE BY MAIL FOR YOUR SHUL OR HAVE IT E-MAILED TO YOU DIRECTLY. PLEASE CALL 845-821-6200 OR SEND AN E-MAIL TO: TORAHTAVLIN@YAHOO.COM.

מאת מו"ה ברוך הירשפלד שליט"א
רב דקול אהבת ישראל, קליבלנד הייטס

in this case. There is no *Chilul Hashem* in accepting from a non-religious Jew, and giving him merits will not lengthen the exile. This is true both for an individual or for a charitable organization. For a *shul*, however, the **Rem" a** rules (5) that one should not accept from a מומר, yet, the custom is to rely on the opinion of the **Mab"i** (6) who permits accepting from such a person even for a *shul*. (Some scrupulous institutions will not accept any money that might have been earned through *Chilul Hashem*, but this is not a halachic requirement.)

Giving Tzedakah to a Non-Observant Jew Even though real מומרים are not entitled to receive charity (7), yet, as explained in our introduction, most of our non-observant brothers and sisters are regarded as "תינוקות שנשבו" and are therefore still entitled to receive *tzedakah*. Since this does not necessarily apply to all non-religious Jews, because many have deviated from their *Torah*-true education, ר"ל, when in doubt one should consult a *Rov*.

One should not give *tzedakah* to organizations that blatantly spread anti-*Torah* ideals (8). In many cities, there are federations that support *Torah* institutions and also organizations that oppose *Torah* ideals. In certain communities, *Rabbonim* have ruled that one may and should participate in giving to these federations because if there is a low Orthodox participation, their institutions may suffer even more.

WEEKLY CHIZUK # 54

Avrohom Avinu excelled in ארחים. The *Menoras Hamaor* says that this מצוה is the highest of all charities because one sacrifices his privacy and portions of food for the sake of another Jew.

